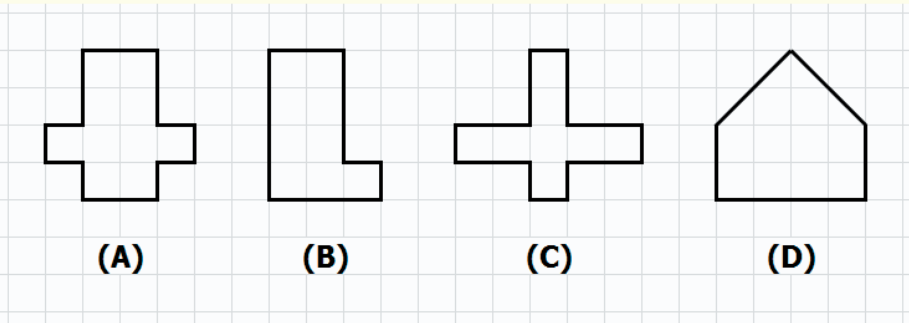


Potenciálním problémem některých úloh je, že obsahují zápor (např. v otázce) a úlohu není možné přeformulovat bez tohoto záporu, resp. se změnou formulace by se změnil potenciál úloh zjišťovat žádanou dovednost. Problém je v tom, že na tuto úlohu může chybně odpovědět žák čistě z nepozornosti (kvůli rychlému orientačnímu čtení umocněnému zkouškovým stresem), a nikoliv z důvodu neznalosti řešení. Pokud by tomu tak bylo, tak by úloha neplnila v testu účel, pro který byla použita (pokud se záměrně nejedná o úlohu v testu pozornosti). Z tohoto důvodu bývá zápor nějak výrazně vyznačen (podtržením, ztučněním, jiným stylem písma). Viz příklad 4.25.

Příklad 4.25 Úloha bez výchozího textu s výběrem odpovědi ze čtyř alternativ, kde právě jedna odpověď je správná (se záporem v otázce)

Vyber správnou odpověď.



Na obrázku jsou zakresleny rovinné útvary A-D. Který z nich **není** osově souměrný?

A

B

C

D

Zdroj: NIQES 2013, matematika 5. ročník, ID 1647.

Některé úlohy bývají záměrně formulovány tak, že z pohledu čisté logiky není uvažované správné řešení jediným správným řešením, ale správná odpověď je ta, která je z nabízených variant **nejlepší**. U úloh tohoto typu, kde se hledá řešení nejlepší, je důležitá obecná shoda o tom, které řešení je nejlepší. Jak dosáhnout této „obecné shody“? Předně se na tom musí shodnout autor úlohy i její odborní recenzenti. V tomto případě je vhodné požádat o posouzení i více recenzentů. Další důležitou informací je citlivost úlohy a diskriminační schopnosti distraktorů. Alternativu správné odpovědi by měli výrazně více volit lepší žáci (žáci s lepším výsledkem v celém testu) a jednotlivé distraktory by naopak měli volit spíše slabší žáci (žáci s horším výsledkem v celém testu). Viz oddíl 4.5.2. Dalo by se doporučit takové úlohy do testu nezařazovat, ale mají potenciál ověřovat určité dovednosti (např. jazykový cit), které bez takto formulovaného zadání ověřovat nelze (otevřená podoba takové úlohy by přinesla stejný problém při vyhodnocování různých variant odpovědi, tam by bylo ovšem možno odlišit 2 body nejlepší řešení, 1 bodem přijatelné řešení a 0 body nepřijatelné řešení).